

Vanemaealiste õppimise toetamine sotsiaaltöötajate arusaamades

Anna Krõlova
Andragoogika II kursuse tudeng
Katrín Karu juhendamisel

TALLINNA ÜLIKOOL
Haridusteaduste instituut
Andragoogika ja täiskasvanuhariduse valdkond

1 SISSEJUHATUS

Õppimine on tänapäeval üks olulistest iseseisvat toimetulekut ja funktsionaalset võimekust mõjutavatest faktoritest ka vanemas eas. Maailmas toimub **demograafiline rahvastiku vananemine** ja üksi elavaid vanemaealisi on järjest enam ka Eestis. Probleemiks on, et kodus viibivate vanemaealiste inimeste **suhtlusvõrgustik on väike** ja sellest tulenevalt ka vähene tugi leida õppimisvõimalusi. Nende üheks vähestest sotsiaalsetest **kontaktidest** ühiskonnaga tihti on **sotsiaaltöötaja**.

2 TÖÖ EESMÄRGID

Uuringu eesmärgiks oli

- välja selgitada, millised on avahooldusteenuse sotsiaaltöötajate arusaamad nende vene keelt kõnelevate vanemaealiste klientide **õppimise toetamise võimalustest**;
- välja selgitada kuidas avahooldusteenuse sotsiaaltöötajad kogevad oma vanemaealiste klientide **õpivõimekust** ja millist infot **õppimise võimalustest** neile jagavad.

3 MEETOD

Kvalitatiivse uurimise läbiviimiseks tegin **poolstruktureeritud individuaalintervjuud kolme** avahooldusteenust osutatava **sotsiaaltöötajaga** erinevatest Tallinna piirkondadest, kellel on töökogemus vanemaealiste klientidega 5 kuni 8 aastat ja kes räägivad vene keeles. Andmete sisuanalüüsi lõpuks moodustusid neli peakategooriat:

- kliendi profiil,**
- teenus,**
- kliendi suhtumine õppimisse,**
- sotsiaaltöötaja arusaam vanemaealiste õpivõimalustest.**

4 TULEMUSED

- Sotsiaaltöötajad avaldasid **erinevaid seisukohti**. Kaks kolmest leiavad, et õppimistoetamise teenust peaks arendama professionaalseks ja pakkuma vanemaealistele klientidele eraldi teenusena või korraldama ümber avahoolduse teenust nii, et sotsiaaltöötajal oleks selleks teadmisi ja ressursi.
- Üheks **potentsiaalseks õppimisvõimaluseks** ja sotsiaalse isoleerituse vältimiseks on **digivahendite kasutamine ja veebipõhiste õppimisvõimaluste kasutamine**.

Vanemaealise kliendi profiil	Aktiivse kliendi profiil		On selline kontingent „karastatud“ inimesi, kes ei piira oma maailma raskuste ja haiguste pärast.
	Passiivse kliendi profiil		...nad ei tule toime oma vanadusega, haigustega. Nad annavad alla, elavad elu lõpuni ja ongi kõik.
TEENUS	Tööülesanded		esmased elulised vajadused, nii öelda et jääda ellu, arenguvõimalustest juttu siin ei ole.
	Rahuldamata vajadused:	Suhtlemise vajadus	Info telekast ja minu isiklik elu – need on nagu kaks akent välisesse maailma.
		Jalutamise vajadus	Minu arust, on õppimisest palju tähtsam vajadus inimesega jalutada.
KLIENDI SUHTUMINE ÕPPIMISSE	Soov areneda		Aju püüab midagi uut uurida kuni viimse hingamiseni
	Suhtumine õppimisse		Jah, ma näen neis huvi midagi uut õppida. Pigem jah. Ei, neid ei huvita miski. Neis ei saa äratada millestki huvi.
SOTSIAALTÖÖTAJA ARUSAAM VANEMAEALISTE ÕPIVÕIMALUSTEST	Teadlikkus õppimisvõimalustest		nad kogunevad meie sotsiaalkeskuses ja midagi seal teevad, Aga see ei ole kodustele.
	Arusaam vanemaealiste õpivõimest		Oleks hea välja mõelda midagi sellist, et nad saaks kodus õppida. Õppimine? Naeruväärne. seda neil ei ole vaja! Meile sellised kliendid ei satu.
	Õppimise toetamine		Meie stimuleerime neid iseseisvalt toimetama
	Nutiseadmed		Jah! Igaühele üks tahvelarvuti ja on mida õppida! Klient: kuidas ma ilma tahvelarvutita varem elasin?!? neil on parem info kättesaadavus. Nad paremini mõistavad, mis maailmas toimub

5 KOKKUVÕTE

- Kaasaegne **vanemaealiste sotsiaalhoolekanne** võiks koosneda mitte ainult patroneerivast hoolekande teenusest, vaid samal määral ka professionaalselt arendatud **õppimise tuge pakutavast teenusest**.
- Selle juures peaks tõstma ka **vanemaealistega töötavate inimeste teadlikkust** vanemaealiste õppimisvajadusest –võimekusest ja võimalustest.